

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Collecta Instrumentorum Medicinalium - Cod. Rastatt 50

[S.l.], 1519

Sequitur tractatus nonus de conferentibus et nocentibus singulo membro
interiori

[urn:nbn:de:bsz:31-284544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-284544)

Medicæ simplicis
fri: con: iunctus
nas.

Solutura	Aqua rosata.
Sanguina	Balsamum
Lactura	Apin.
Emulsiua	
Mintus	
Musculago	
Phleg.	
Acet.	

Compositæ

Sunt etiam in infirmitatibus
dentibus renes q dicitur
et etia
Sy: de seminis frigidis
Sy: venorum. etc

Sequitur Tractatus Novus
De Conseruationibus & nocen-
tibus singulo Membro
interiori

Conferunt Cerebro ut in omni impetio cerebri sunt in Epilepsia minori apoplexia et suffocatio matris

Aer forens	Balsamum	Epithymum	Oes mado: gumm
Aloes	Carthobalsamum	Colamretus	Nux m. strase
Thimus	Filobalsamum	Menta	Exaudin
Spiradoc. V. g.	Balsamita	Ozimum	Pediculari Caput
Absinthium B	Bethonica	Origani	Ablutio gmita:
Eleborus. V. m.	Maioresna	Furba	Imbricari fet in
Agarius B	Folia Lauri	Vini moderata.	in case.
Collogatida	Abroratum	Sinapi	Moderatus fang
Sene	Squimatus	Melny	& vigilia
Oes mirabo:	Catranilla	Piretru	
Spiris delecta:	Mellilotu	Aromat: oia	
Mustus	Austu		
Cubete	Polin monti:		
	mi		

Nonent Cerebro.

Arge: Vini	Aer fri: et m:	Amigdale	Herbe frigida
Censa	Sollicitudo	Nures	Crude Comesta
Oe Cerebri fore	Iracundia	Aurethane	Fructus stitio
canino excepto	Frisia	Pince	Somnus et
et Vulpino	Inuidia	Cere sedm oi	Vigilia amo
qm pullis com	Stridura copi:	bu arape pro	deata.
bustus dat in	Costriduo Vnt:	no digesto	Laboriosus
potu pilentis	Copia Refin	Balsam goll	Vomitus
Fatida oia	Ois Cibus flr:	Cebu.	Porri
Plum msi legn:	gmatig et in	Vigilare nimis	Agura
mi.	Glafing	Opim et oia	Naphurcu.
Oes Crapula	Nimiaz frigg	nerotira	
Etinetz	Nimig calor	Zifemia	
Cera modur:	Coagula.	Et oia in abri:	
na	Et in floris	antia	
Et si cerebri	fundibz Arenabi	Oi Stomachz	
fuert debile		fuert frigidz	
dormire post			
cebu statim			

Pro Oculis Conferunt Oculis

Antimonium	Maxime Vola	Vinum campetral
Ovis Turis	liber	Costruitate.
Fenicula	Aspicere loca	Mauriana.
Rutha	Vindicia A	
Verbena	Vineta	
Aloes	Somnus	
Marrubium	moderatus	
Sinapis	Frequens pectus	
Arcu Mallof	ablatis. et	
granato: sepe	manu et	
Demergere eos	preternatio	
in aqua frida	Stomachi	
et ubi alij tubu	Ab indigono	
zptos tenere	Videre loca	
De fel prengu	sporiosa et	
e Unctio de	montana	
rapina =		

Narcotia

Fumus	Ovis Crapula	Mandragora	Conducta pille
Fulvis	De legume	Immoderatus	betonice dila-
Flepus	caules	Laduratus usq	tio
Allia	Las	Din defigi in	Immoderata
Nucleus	S al	rem Vna qri:	florina
Vinum vetas	Cafcus	que nimis da	Stravifinatio
Venus	Vnus arei mi-	ra p lorum alba	Ventofatio
Vigilare	nius.	A rubra obel-	Vnus et
Aer immoderata	Parri	etia nigra in =	
tus in fridi	Cepe	tueri totum	
tate et colli	Oia narcotia	ideo	
disete	et Oppm	Dormire post	
Ovis Strictus	Papaver	Abu statim	
Intendere Vi	Collis friditio	Somus imode-	
tu in mis ff-		ratas	
tilia			

Videri
 rem
 nichil
 gordes
 et p...
 de...
 om...
 h...
 in...
 p...
 m...
 aqua
 ab...
 frigi...
 m...
 me...
 fuit
 comp...
 p...

Freq...
 p...
 et...
 in...
 Plu...
 A...
 S...
 B...
 A...
 For...

Pro auribus Conferentia

19

Vitare calo-
rem et frigg
moderata
Gordes lentes
et lege m
dare cum li-
quo et qd me-
lius cu turo
in sumto y.
Pravideret
in i grediscit
aqua et h
alys potetia
Frigidus et
indus maxi-
me si in gress
fuit ato et
compertetur
quibet

Sagando
Fumigys cali:
ut Oleo de
amigdalibz ma-
ris et melle
perficim am-
Carasoru am-
putario et si
no fuerit in
nonte mittat
tino fruges
Oblervet me
grediant et
et in gressa
hant Vina et
saltem mortu
a. Sic de lapillis
pulvere et

alys huiusmodi
Nihil aut si
gida myrtis
mili pro
Brijilla et
Alis Calidiff.
Appostemate
Ada Calidat
Conferat. al
imoderata ab
fermare Corpus
Ab et Crapula
Faspidio
Ingestio
Leguminibus
Ventosis pri-
que capiti no
centibus

Sani dulces
Et humiles
Alia Alti
Auri et m
xime medio-
res.
Purgatio capi-
tis sine gna
fuit phantasia
Sine Mastro
Sine Gargari
fons
Borealis Con-
stitutio no de
hometer fri-
gida.

Morantia

Frequens alus Balneor
presique si no sequit
et maxime si in re est
in cida et diu moratur
Pluvie
Aer in trainglus
Boni terribilo
B tri duli
Appoi
Fortes

Virimimis
Maxime si repete fiant
tenitrua.
Crapula
Poptio et prope debili
existente Corpore et re-
pote
Sannus Netim post orae
pula maxie si humidu
caput habent.

Comit
Homin
in
Tumore
Homin
Sannus
Vento
Pura

Pro dentibus Conferentia

Conferat dentibus levis absterasio bis ut per in die itus et
extra sine oi fatigatioe gingivae et sine casu abaxioe
exicare qd dentes et gingivae in sale rosi ut sal
gemma vtrilibet tasto ut cotto ad nigredine ut est
melius ad rubedine Aerat subtilissime et hys
primo limo Veteri raro qd si addat Alumne pressu ut
rotanda et cotto et tritu melius erit. Salter oi die bis
ut hoc exicare gingivas et dentes intus et extra cu
primo vini nullissimo tinto in grana et maxie i colo
re rubeo ut saltem primo plano in qd exicatioe deto
fricari leniter et gingivae friter qd inuit medicans
Cortex muris ficitas et in ferussioe lorniaz raris ad
fiter gingivae exicatioe et dentium furatione fiter
Folia sius folia aluatae crasse qd panis qd assa-
tioe inveniunt nigra fplen qd Cuiuslibet aialis masti-
catas et in dentibus fricatis Maxie si fuerit affatus
gent plurima solida masticare Et raro Prodest aliqn
gingivas fricare cu digito in melle cotto tenuiter in ti-
sto Similiter et cu modico succero Et hanc fricatioe
interdet bona desicatio Quod si gingivae valde humi-
de fuerit sine calore valet ad eas exicatas palmis
sactus de ossibus dactiloz et ossibus mirabolamoz et
torioz Pulvis Coram Comi usq, summas asti Spire
nardi Folia Lemistiri exrefris Antequam fiant
purgat Hamachus ut vagit vel vtraz Sed si
gingivae fuerit humide cum calore rubeo in cordia
sanguinis effusioe fiat phlebotomia de cephalica
scarifera in capite et in spina inter scapulas
hys no sufficientibz erahat sanguis de venis subtegar

At Auribus et de Venis qd est in funitate nali inter
duas charthilagineas qd facto exierit in pulvere
resale Balsamiane sanguinis draconis boli Armeni
et martidis qd si ameresas eos habuerit oportet
extirpare cum radice picea maluis.

Notent dentibus

Caruptio Cui est plus in stomacho maxie frequens ois
erapula nocturna presertim Pulvis Salis frequens
Vomitus presertim si est de consuetudine acetosus Mal
et Coagula Lactis ficut dardili porri argenti Vinu
ubiq Corpori administrata vititer Causa sunt qd dentes
valde superfaciunt Calida seu frida adu et potentia pre
cipue si sanguinem a matru Calidis et statim postea a
multa frigidis vel equoso Oia frixa qd ois ading
mollis calidus Crebra remanentia stomochi inopia
Humiditas cu Salina in ore si limofitas die in
ore circa dentes dimittat fortis dentu froctio sine
Ligna sine alio quo remanet que inter dentes sunt
ut caro Quanto plus vitare qd gingivas non tangas
cedit qd dilatio minutis et vento sativis qd creapne
si gingivis inde inflent rubent vel pallebrunt et sint
multu molles Ois Cibus valde vitosus ut Ciguille
et qd de pasta azima Causant Fragere ininis daria
Corpora ois Catarrus et Igmodi.

Noventia pulmoi
et Spiritibus

21 57

Frixa
S. Anapris
Acetia
Piper
Sal
Mullus assa
toru usus
Puluis
Ira
Ventus
Vigilia
Nimis somus
Immoderata
remissio
Fungitibus

Catarri acuti
Nervu immodera
ta deficiatio
Ois in tensa Com
fuo et potatio
Fructus immodu
ri
Aratosi
Pantui
Sripturi
Amari
Ois fibres et
Carnus p. salom
indurata et exi
rati.
Fructus
Camphora p
naves et strit
odore mares.

Acuminis radi
lus.
Intentu exori
ma
Frequis vomitu
Vomitus contri
tia
Ois in duco sto
machi
Splenis et opa
tis Apostema
Studiu vehomes
Nimia lequi
Moxae claudu
Diu tanere fla
tu.
Nimis fortiter ex
afflora

Ois rorida
Nives
Anglone
Castanea
Dinturans usus
nimis adu. hinc
dieta.
Calens vetus
ut adu. hinc
Coniactus aque
fride
Nobule
Ac. grossus et
obscuro.
Sorbis
Nepilli
Melaginata
Mulleu
Nona Coniucia
Ihus

Pro Corde
Conferentia Cordi

Ois de Corde
Cerei
Ois Ethoris
Pecle
Ircindii
Samaragdi
Tapselij
Corally utiq
Magnos
Berillus
Cristallus

Ferugo auri
Argentu
Blade Bizantie
Stodiu
Sericu crudu
et Combustu.
Been Albu et
rub.
Ois laudali
Mufous
Geroaphili
Galanga

Zedaira
Mans
Nux amulata
Cala: Aromat:
Cubebe
Spica
Quinacibus
Cappari
Cassia lignosa
Ambra
Xulo alans
Balsamita

Buglossa
Radix et flos
Melissa
Majorana
Basilicon sc: eig
Borrago flos
cuis
Strados vring
Germannosa
Vring Centaurea
Vring vring
Polmonimus
Lavendula

Berberica
 ygeron
 Valeriana
 Asaru
 Pele
 Viole
 Ladura agrestis
 Ciorra
 Scariola
 Abrotannu
 Poliu

Pulgin
 Calamistuz
 Orig ann
 Sripes in Origa
 no.
 menta
 Mentastu
 Cortex Citri
 De qd fit est
 acetosa et aro-
 metica.
 De qd melanco-
 lia purgat

Et ad Mima
 de qd purgat
 Cerebrum Confor-
 tat os stomachi
 et splene.
 De qd fortiter
 delectat, diu op-
 ratu
 De Sideris
 Gaudia mode-
 rata.

Notentia Cordi

Faba
 Pifa
 Ca legume
 Poliu
 Zepe
 Allia
 De acutu Com
 In nimsi.
 Rapa
 Rura
 De Ventosu
 Cipolla
 De frixu

Ira
 Tristitia
 Timor
 Sollicitudo
 Cuiusvis causa
 pot inducere
 Incepim
 Ois febris
 Maxie sume
 Intrinseca
 apostemat. et
 unita
 Mirriu fructu

Cogitatio nimia
 Ois odor Valde
 inalg diu propt
 Mater gaud. os
 stomachi Cerebrum
 et splene multuz
 impedit
 In maxio calore
 et labore henni-
 re equa frigida
 Quilibet causa
 ptes
 Quilibet forte
 exercit.

Et nimsi im-
 petuosa
 Diu Bolmani
 Diu ad igno-
 sedere
 Diu moro-
 vere Calidestis

Pro stomacho Confortantia stomachi.

Confect stomacho ac mediciter partem sine acrofa sine
amaru.

Mastix	Eupoballamum	Fungus terre	Oia sunt pro
Spica	Resperitium	Utrumque spirales	culis digestiois
Thuris	Rubarbarum	Pallegin	Imo in tra remollit
Coffea	Squina fuz	Calamifuz	trae stomachi
Cinamum	Galanga	Aristologia ubiq	Meduerris usq
Zedoaria	Cubebe	Rothadaria	Cardia
Zinziber	Berberi	Mellissa	Carnes varicme
Storax	Indici	Balsamita	Leporina
Aloes lotus	Squina feri	Maiorana	Cervina et
Bacca Lauri	Calamus Aromat.	Urag Germia	Sanguis eius
Bacca Turigi	Menta	dra. B	hauris igne affat
Mira	Selvia	Sinapis	Panis affatus
Cinamomum	Tumbac	Origani	et ucto in tra
Mentitili	Sarida	Palm	Mastice affat
Urgum Aloes	Fala	Perlyrica	eximptas
Virus calidox	Emmach	Lamendula	Olea Martini
Adres multus	Nux mixtata	Amos	Mustellum
Cardiomonum	Garioffili	Rosmarinus	Laurum
Silicium formu	Cervi	Eupatoria	Rutarea
Spodite	Catoria	Lemias an ay	Masticeum
Or moderate	Cortex pomiri	carn.	Son Alex Vomi
Castanea. a	trisi	Rubra et spm	Somellin dubit
eromatica	Itareres gallin	eius.	ut quibus meth
Scrapina	U stomacho	Basilian esse:	bus. dunnado
Arthoniam	Ut yeoru galli	eius.	hinc labore fin
Diposoriam	nab ut uia	Folia Lauri	passit.
Gallbanum	exaltat et p	Artimisia	No negare cibi
Castanea	et sumpt	Maribam	famecia forma
Falu	Arili Napp	Al. cardula	Non in fame
	Gustaf Aseto	Panis Card	offere
	Thimus	Ulepus	In somitioe
		Panis bean	in ut rare bebe
		formatorus.	tre. et passit
			odeo affineam
			post me sum.
			post meta din
			stare et tenuit

Incedere donec Cibus descendat ad fundu stomachi.

Tumor
 gordinu
 Tristitia
 Sollicitudo
 Ois Vehemens
 Affectio. sine
 gipre
 Pilius inimig
 Zangfesta
 bona mastru:
 tio
 Mltus uicous
 Ceruicifia.
 Ois fucera &
 fortini reous
 Inua de moris
 De furoris
 fo et titulus
 medis

Pans alimus
 It no in hian sto
 marto debili. et
 Humido
 Capitis mory del
 Temp omph
 Calida frida.
 Opulatio felis
 sine pot fori
 q for recipi ole
 ra sine alterig
 q for emittit
 Ois rapitis fortis
 opulatio
 Apoplexia
 Inflatio.
 Ventura inu
 Amora. et eoy

Nivius fluxu du tuffapat
 et ai mid Con =
 Uridio
 Ois felis sine humida qm d
 quama maxiam et soler esse
 q durius digom =
 tur. sine re et ventosi
 Anguilla
 Lambicia
 Ois felis dages Comedere et
 in comulis Bibere de egs
 Comer tom in exercitio et
 marinus q flu =
 vieto febr
 Quada locuste Dim ledare ad
 Ois felis bestie mente
 alio
 De pum pure Ex tremi q et
 in lipida frigiditas.
 Vain Ultra mo.

Narentia phati

Siamones
 Aloes no lo
 fu
 Lapis lazuli
 Lapis Armeni
 utaqz oro loto
 Et Aluminu
 Et bestiam
 Cocogridu
 Euforbium
 Viola
 Faber
 Lentis
 Trituru in
 aq sine lacte
 Cattu
 Mel
 Pomis Alig
 Capule
 Vini corruptu
 At no uelle
 Cere uilia no
 uelle
 Ficus recentis
 Quicqd gustu
 generat san-
 guine
 Quondam mstu
 ra
 Sanguis in
 furi
 Coccus
 Melone
 Et trulli

Cucurme
 Cucurama
 Longo usus diu
 usque
 Facile care me
 sa mese
 Immoleata ie-
 unia
 Sine vigiliis
 Carnes male
 Cocte
 Pasa semi codi
 Caro Porcolina
 Ovis albus nimis
 siluaniabilis. et
 maxie usu loto
 Ovis indigestus
 & frigiditate
 Grotrium
 Vento strato
 Nephrotate
 Humiditate
 Abundate
 De opar Alig
 aistis. est omis
 mare galharen.
 & scelerum
 Oia valde dulcia
 comesta et bibita
 Maltus usus ve
 ueris
 Immoleatu
 Lenam
 Maxam frudu
 Usus salom et
 Frigora calidit

maxie regentur
 calidis.
 Alur facere di
 xa nimis tenue
 Balsamum nimig
 usus & maxie
 post prandiu.
 Nixia stioia di
 latio.
 Nixis fregis
 stioia.
 Ovis quis adin
 turide passio.
 Acuta spiritus
 lia et subrely
 Sanguin
 Orthomia
 Apostema
 Volung
 Saries
 Passio emphy-
 sia.
 Empura
 Billidum a-ra-
 pite
 Ovis grauis et
 durand passio
 circa est stoma-
 chi ut
 Capios
 Cardiaci
 Felidum
 Nausea
 Vanitas ut sup
 videt
 Oppidatus me-
 foridit

Capillus
 Caput Meru
 Sine Quenidit
 Venon
 Epatis
 Pori
 Felis
 Sylemis
 Epatis loto
 apar.
 Ois in flatio
 Apoptema
 Xine si peris
 Epatis capm
 per ut Capm
 Quilibet feris
 fluxus
 maxie durand
 Diapetes
 fluxus Me
 orn.
 Encorrodor
 Cranginis por
 Cris
 Sutor comode-
 nato
 Tristitia qm
 At ora
 Diu tollerandi
 ten.
 Fortiter curare
 Nixis stioia
 Pomu loto
 Lacta stioia

Pro Splene Conferentia Spleni

<p>Des mirabo Loni. Cappori Sene Epithimum Aristologia Utraq Elloborus mi ze Furego Squama ferri Aqua extinti ut Calibis Aqua ferri Lapis lazuli L: Armeny Cilicam Agaricus Squilla Aceta squillitum Capillus Ven: i Adiantum Vires Cynesta Fadiz brionis Sisymbrium Agaimonia Cranie</p>	<p>Oxymel Squilli Nestoran Herba Basilicis & Seme. Altea Scalopendria cu S. Linxi Famugru Dyaltea Butira Famugilus Aqua folijs Salsis Aqua Vitis Amardus Spira Cetta Loupontion Cistim Corui Aorta Epatica Valeriana Dieta qua ordinata Dieta beta ma gola Branca vesi na T. Branit</p>	<p>Amira Femiculi Ruta Men Paur edam Spirides Ven Bethonica Bubea Mauri Sera Pau barba Alsa laide Oppoponatu Serapim Galbanu Mirra Lupini Citarea Scariola gallia Sanguis Pithec de Salua tella sinistra mang & sin Sri pedis.</p>
---	---	--

It. 7 degnas pulcras
sicut alios herbes h' s
pice nautale gij
fg ebullitio bona ad forma
emptor.

2 ecclesiastici Cap: xxxij

Honora medicum propter necessitate animi illa
creavit altissimus et deo cui est melior et a
rege accipiet gloriam. Displina obediētia exaltat
bit caput illius et in contemptu stantibus illis
dabit. Altissimus creavit de terra medicum et
vir prudens no abhorrebit. In pome a vino
indulrata est aqua amara ad equitatem
minu vitus eorum Et dedit hominibus
altissimus: honorari in mirabilibus suis in
hys: curas mitigabit dolore et frequentem
faciet pigmenta suavitatis et no q̄summa
bunt opa eius Pax enim dei sup faciem
terre

℞

62
Aro ros
diacod: abbate an̄ dij
diabce
diamisq̄ dulcy an̄ ds
Sacharij - q̄s. Ra. sc̄ ff̄ lectm
et acty est

℞

diacutfoli. diaphimico ℞
diacartfarnij ℞ cū decoctioe
coi ff̄ potio

Filiu Lazarus Patri

ff. ante alherotis vitulus depastus est no
 ut sit rigant qritgdinis et sup
 contrahenda affinitate et sup
 onctus eis ut allegat Io: And: sup ar bore
 affinitate

Dymus in de Reg: in:
 Longiora moroz deservit mada et font
 consuetudines a magno deservime. Bzd: in
 vi. v. in fin: ffolu: in. Unde dicit
 glo: non sequit Cymet et baldus in Lfi:
 C desiderus: q simplicitas moroz no in
 diligentia causulas unis qd qstidie ponit
 in instr: no debet nocere partibus et
 jant ut pica et psitaris qallus q stant
 in pmaris duoz q loquunt sine intellectu

Wimm segma für fertz platt
 Beitz platt und fertzspore / das die die
 fertzlig / der von vumfere lidenem fertz gieng
 Da er am stam des fertzigenen Cereitz gieng
 In dem name des wattero und des fertz
 lige kreist amie

Vesicatiuu

ff. Diagonis vigoris j cerotij
 de melliloto j s ruy
 fblimati di ff Emptz

